

Lää'kk

sää'm kiöll-lää'jj mu'ttmest

Ee'ttik-kää'dd tu'mmstõõgg meäldlânji
kää'mtet sää'm kiöll-lää'jj (1086/2003) 3 § 2 päi'kk,
muu'ttet 2 § 1 mome'ntt, 6 § 1 mome'nt, 8 § 3 mome'nt, 14 § 2 da 3 mome'nt, 16 da 17 §,
20 § 1 mome'nt, 22 §:n 2 mome'nt, 23 §, 25 §:n 1 ja 2 mome'nt di 31 da 32 §,
nâkkmen gu tõin lij 2 § 1 mome'ntt lää'jjest 1340/2014, di
lâ'zztet 11 § sizz odd 2 mome'nt tän nalla:

2 §

Lää'jj suävldemvu'vdd

Ve'rggnee'kk, koid tän lää'jj suävldet, lie:

1) Enontekiö, Aanar, Suä'djel da Uccjoogg koo'ddi tuâimmorgaan, Lappi mäddkâ'dd, nâkam kâ'ddlää'jj (410/2015) 51 §:st jurddum koo'ddi õhttsaž tuâimmorgaan, koi tuâimmjumša kää'tt-ne peäggum koo'ddin vuässâatt, di nâkam kâ'ddõhtmi tuâimmorgaan, koin kää'tt-ne peäggum koo'ddin lij vuâzzli'žžen

2) tõk duõmmištâm da riikk vu'vdd- da pääiklažvaaldâšm ve'rggnee'kk, kooi ve'rggvoudda oudbeä'lnn peäggum kää'dd obbnes le'be biõ'kki ko'lle;

3) tõk vu'vddvaalšemve'rggpäi'k da jie'llemvue'kk-, trafik- da pirrõskõõskõõzz, koi tuâimmvoudda oudbeä'lnn peäggum kää'dd obbnes le'be biõ'kki ko'lle, da tõi õhtvuõdâst tuâimmjeei tuâimmorgaan;

4) sää'mte'gg, sää'maa'sši sagstõöllâmka'dd di sää'mlää'jj (253/1995) 42 §:st jurddum siid-sääbbar, 45 §:st jurddum sää'msuävtõõzz da 46 §:st jurddum saa'mi ouddooumaž;

5) riikkusuävtõõzz vuõiggâdvuõttkansler da ee'ttik-kää'dd vuõiggâdvuõttä'sšoooumaž;

6) õõ'nn'jiä'sšoooumaž, õõ'nn'jireidlu'vddkâ'dd, õõutverddsazvuõttvä'lddõsnek, tää'ssärvv-vä'lddõsnek, päärnaiä'sšvä'lddõsnek, õõutverddsazvuõtt- da tää'ssärvvlu'vddkâ'dd, teätt-sue'jjvä'lddõsnek da teättsue'jjlu'vddkâ'dd;

7) Piidvaaldâšm, Naroodjeältõkstrooi'tel, Mäddmetteemstrooi'tel da Mäddtäälñii'kki jeältõkstrooi'tel;

8) tõk riikk vaaldâšmve'rggnee'kk, koož muttâzoocâmve'rggnee'kken kiõtt'tä'lle oud-beä'lnn peäggum vaaldâšmve'rggnee'kkest kiõtt'tõõllâmnalla vuälla puättam aa'sšid.

6 §

Sää'mkiõl âännmõš ee'ttkâ'sttmallaš tuâimmorgaanin

Enontekiö, Aanar, Suä'djel da Uccjoogg koo'ddi tuâimmorgaani, 2 § 1 päi'kest jurddum kâ'ddõhttâm tuâimmorgaani da peäggum koo'ddi õhttsaž tuâimmorgaan sä'mmlain vuâzzlain lij vuõiggâdvuõtt ââ'nned sää'mkiõl sâbbrin di på'rddkerjja õhttuum keerjlaž ciälklmin.

Seamma kuâskk riikk lu'vddkoo'ddi, komiteai, tuâjj-joouki da va'stteei määngvuâzzlaž tuâimmorgaani sä'mmlaid vuâzzlaid sä'mmlai dommvuu'dest da sä'mmlaid jeä'rben kuõskki aa'sšid kiõtt'tõõllmen še tøn åålgbeä'lnn. Paalgâskoo'ddi õhttõõzz da tøn halltõõzz sâbbra vu-ässõõtti sä'mmlast lij va'stteenalla vuõiggâdvuõtt ââ'nned sâbbrest sää'mkiõl.

8 §

Ve'rggñii'kki teädtummuš

Suu'dvuõiggâz, su'vddi, pää'les-stroi'ttel, åålgasmetteem- da su'vddive'rggpäi'k le'be maist-raatt le'be tõi ve'rggoummu vee'rj beä'lest u'vddem kuultõõzzid da teättan ouddmõõzzid pri-vattnee'kk vuõiggâdvuõd kuõskki aa'sšin vuei'tet kuuitâg måttmešt u'vdded tâ'lk lääddas, jõs sää'mkiõl âânnmõš le'õõi taarbt'e'm.

11 §

Jeä'rab õõlgtõõzz

Lappi mäddkää'dd åågg ä'sšummešt nåkam oummin, koon dommkâ'dd lij Enontekiõ, Aa-nar, Suä'djel le'be Uccjokk, še sä'mmlai dommvuu'd åålgbeä'lnn jää'kkted mâi'd 12 – 16 §:st šiõtteet.

14 §

Sää'mkiõl täiid da tøn kuõskki ââ'ntemkai'bbjõõzz

Sää'mkiõl täiid vuei'tet piijjad kiõlltäiid kuõskki ââ'ntemkai'bbjõõssân riikk ve'rggñii'kki tuâjjlažkâdda laa'jjin le'be lää'jj nuâjja riikksuâvtõõzz le'be ää'sšvuä'msteei ministeria asetõõzzin di mäddkää'dd da kääddlaž ve'rggñii'kki tuâjjlažkâdda mäddkâ'ddlää'jj (xx/201x) da kâ'ddlää'jj (410/2015) meâldlaž jä'rjstõõzzâst, jõs jeä't nåkam ââ'ntemkai'bbjõõzz šiõttuku laa'jjin le'be lää'jj nuâjja. Säa'mkiõl täiid kiõõõat spesiaal merittân, hæ't tõt ij leäkku pijjum vee'rj, tuâim le'be tuâj ââ'ntemkai'bbjõõssân.

Sää'mkiõl täiid kuõskki ââ'ntemõõlgtõõzzin lij suâvlaž vuõ'zzin viõggâst, mâi'd õõlmâsõõutstõõzzi tuâjjlažkââ'ddest kai'bbjum kiõlltäiidast uvddum lää'jjest (424/2003) šiõtteet. Säa'mkiõl täiid õuä'jtet takai kiõlltu'tkkõõzzin uvddum lää'jjest (964/2004) jurddum kiõlltu'tkkõõzzin le'be määttai õhttvuõdâst õõõdtum kiõlltee'stin le'be õllškooulmäättaivui'm.

16 §

Sää'mkiõl âânnmõš kââ'dd da mäddkââ'dd ä'sškii'rjin

Kââ'ddest, ko'st säa'mkiõllsai vue'ss oummin lij ääi'jab ee'jj vuõssmõš pei'vven leämmaž jäänab gu õhtt kuålmõs, kââ'dd tuâimmorgaan åågg ââ'nned še säa'mkiõl nåkam på'rddkii'rjin da jee'res ä'sškii'rjin, koid ij leäkku mie'rr u'vdded privatt ä'sšvuâzzli'žže da koin lij takai miårktõs. Seamma še jee'res kââ'ddest kââ'dd tuâimmorgaan da Lappi mäddkââ'ddest mädd-kââ'dd tuâimmorgaan šâdd ââ'nned säa'mkiõl nåkam ä'sškii'rjines pu'e'rmõssân vuei'nnmes veediasvuõd mie'ldd.

Lää'ssen Lappi mädtkää'dd tuaimmorgaanäst älgg ää'nned še sää'mkiöl pä'rddkii'rjin da jee'res ä'sškii'rjin, koid ij leäku mie'rr u'vdedd privatt ä'sšvuäzzli'žže da koin lij takai miäarktös, gu ää'sšest lij jeä'rab miäarktös sä'mmlaid.

17 §

Jäärnakstroi'ttel di riikk, mädtkää'dd le'be kää'dd vuä'mstem öhttözz

Riikk jäärnakstroi'ttel di näkam kääzzköözz puu't'teei öhttözz, ko'st riikkäst, Lappi mädtkää'ddest le'be öüt le'be mänggsab 2 § 1 momie'nt 1 pääi'kest peäggum kää'ddest lij mie'rreemvä'ldd, älgg sä'mmlai dommvu'dest u'vdedd tän lää'jjest oudldum kiöl'laž kääzzköözz da teätted oummid še säämas tuaimmjem šlaajj da ä'sšöhttvuöđ oudldem veidasvuöđäst da naa'lin, koon obbvuöttän ärvvtöolee'l jeä't vuöittu ää'nned jäärnakstroi'ttel le'be öhttözz beä'lnn toolkte'mmen. Riikk jäärnakstroi'ttla ve'rögguäjä häiddmen suävldet, mäi'd tän lää'jjest šiötteet ve'rögnee'kkeest.

20 §

Vuöiggädvuött tuäimtöskee'rij da jee'res ä'sškee'rij jäarglö'sse

Jös vaaldäsmää'sšest, vaaldäšmlää'jjää'nemää'sšest, vaaldäšmläittamää'sšest le'be reä'kkösää'sšest suudkäččmöš, suudmöš, tu'mmstök, pä'rddke'rij le'be jee'res ä'sške'rij lij rajjum lää'dd le'be ruöcc kiö'lle, älgg ve'röggnäk u'vdedd sä'mmli'žže ä'sšvuäzzli'žže raukmest mäü'ste'mes veergläž sää'mkiöllsaž jäarglöözz täin ä'sškii'rjin tön vue'zzest gu ä'sš kuäskk suu vuöiggädvuöđ, ouddözz le'be öölgtoözz, pe'ce jös kööččmööžžäst lij ä'sške'rij, kää'tt ij vaaiikat ää'sš čäuddmö'sše. Jäärglöözz älgg öhtteet tuäimtöskerjja le'be jee'res ä'sškerjja.

22 §

Va'sttösvuött jäarglättmööžžäst le'be tu'lkkummšest šöddäm kuulin

Mädtkää'dd, kää'dd, kää'ddöhttäm le'be aa'rhelkä'dd le'be sie'brkä'dd va'sttad 4-6, 12, 13, 15, 16 da 30 §:st jurddum tuäimtös- le'be jee'res ä'sškee'rij raajjmööžžäst le'be jäarglättmööžžäst di tu'lkkummšest šöddäm kuulin.

23 §

Jäärglöözz ha'ñkkummuš ä'sšnee'kk mä'hssmen

Jös riikk, mädtkää'dd, kää'dd le'be kää'ddöhttäm ve'röggnäkka le'be ceerkvallaš ve'röggnäkka lij kuöddum sää'mkiöllsaž ä'sške'rij, hä't ä'sšnee'kkeest ij leäku vuöiggädvuött ää'nneđ sää'mkiöl täin ve'röggnäkkin, šädd ve'röggnäk taarb mie'ldd ha'ñkkeed mäñja ä'sšnee'kk kuullmest tän mä'hssmen ä'sškee'rjest jäarglöözz ve'röggnäkkin önnum kiö'lle.

25 §

Pääkläž ve'röggluöväsvuött da peästmöš tuäjast sää'mkiöl tääid ha'ñkkeem vääras

Näkam 2 § 1 momie'ntest jurddum riikk ve'rögguöđ ve'röggnäkkeest, koon ve'rögguvudd lij obbnes sä'mmlai dommvu'dest, di sää'mtee'gg ve'röggnäkkeest lij vuöiggädvuött, jös suu

ve'rggkõskk tän ve'rggnee'kk kääzzkâ'sttmest lij pešttam oo'ccmõsân ee'jj, vuäžžad päälklaž ve'rggļuõvâsvuõđ ve'rggтуâjees hâiddma taarbšum sää'mkiõl tääid ha'ņkkeem vääras. Näkam ve'rggnee'kk kääzzkâ'sttmest tuejjei tuâjjlast lij va'steei oudldõõzzivui'm vuõiggâdvuõtt vu-äžžad peäšttmõõžž tuâjjast seämma äšša.

Lappi mäddkää'dd 2 § 1 momee'ntest jurddum kää'dd le'be kâ'ddõhttâm da näkam 2 § 1 momee'nt 2 da 3 pääi'kest jurddum riikk ve'rggnee'kk kääzzkõõzzâst tuâimmjeeja, koon ve'rggvuu'dest bie'kk lij sä'mmlai dommvuu'dest, di Paalgâskoo'ddi õhttõõzz tuâjjlažkâdda kuull'ja vuei'tet miõttâd päälklaž ve'rggļuõvâsvuõđ le'be peäšttmõõžž tuâjjast ve'rggтуâjees hâiddma taarbšum sää'mkiõl tääid ha'ņkkeem vääras, jõs su'st kääzzkâsttmõš tän tuâjju'vddi kääzzkâ'sttmest lij pešttam oo'ccmõsân ee'jj.

31 §

Riikk tääl'laž va'sttõsvuõtt

Riikk täällarvvlõ'sse šâdd vä'ldded mie'rrtie'gğ riikkveä'kkõõžž vääras mäddkoo'ddid, kâ'ddõhttmid, koõ'ddid, sie'brkoo'ddid, sä'mmlai dommvuu'd paalgâskoo'ddid di 18 §:st jurddum privattni'kkid tän lää'jj suävldummšest šõddi jeä'rab lâä'sskuuli kâ'ttma.

32 §

Sää'mkiõl sää'jj måttmin vaaldâšmvuu'din

Sä'mmlai vuõiggâdvuõđâst vuäžžad vuõss- da vuâđdmätt'tõõžž di jee'res mått'tõõžž jii'jjez jie'nnkiõlin, sää'mkiõl mått'tummšest di sää'mkiõlâst mått'temkiõllân, måttaunnsen da tu'ikkõskiõllân šiotteet jeä'rben.

Sä'mmlai vuõiggâdvuõđâst vuäžžad ouddpeâmm jii'jjez jie'nnkiõlin šiotteet ouddpeâmmam-lää'jjest (36/1973).

Vuõiggâdvuõđâst ââ'nned sää'mkiõl sosiaal- da tiõrvâsvuõttuõl kääzzkõõžžin šiotteet tän lää'jj lâä'ssen sosiaal- da tiõrvâsvuõttuõl jä'rjstummšest uvddum lää'jjest (xx/2017).

Tät lää'kk puätt viõ'kke peei'v mannust 20 .